

Plućnjak

Pulmonaria officinalis (L.)

LEKOVITI DEO BILJKE (DROGA)

Upotrebljava se list (*Pulmonariae folium*), rede nadzemni deo biljke u cvetu (*Pulmonariae herba*). Obe droge treba da imaju listove koji su zadržali prirodan izgled. List je karakterističan zbog prisustva beličastih mrlja na licu. Potamnele listove treba odbaciti.

Droge se sakupljaju za vreme cvetanja biljke, jer je tada najbogatija aktivnim principima. List se bere bez peteljke, a nadzemne delove treba seći nožem do zemlje.

Sušenje se obavlja prirodnim putem, u tankom sloju, u hladu na promaji, ili u blago zagrejanoj sušnici. Pri dugotrajnom sušenju list potamni i mora se baciti jer je neupotrebljiv. Droga se pakuje u papirne, ili jutane vreće, ili slamarice i čuva se na suvom mestu najduže 18 meseci.

BOTANIČKI OPIS

Višegodišnja biljka čiji su izdanci sveže zeleni. Stablo je visoko do 30 cm, sa mnogo štrčućih dlaka. Listovi rozete su na desetak santimetara dugim drškama i jajastim liskama, odozdo plavozelene boje, sa beličastim mrljama odozgo. Cvetovi su u gustim dvojnim uvojcima. Cvetne drške su kratke. Krunica je u početku ružičasta, a zatim ljubičasta. Biljka cveta u proleće, od marta do maja.

RASPROSTRANJENOST

Plućnjak je rasprostranjen u svetlim listopadnim šumama, često na obalama potoka.

HEMIJSKI SASTAV

Sluzi, mineralne materije (naročito visok sadržaj silicijumove kiseline), tanini, flavonoidi (kemferol, kvercetin), alantoin, tragovi alkaloida i dr.

NAPOMENA

Zbog ograničene tražnje u savremenoj medicinskoj praksi, potražnja za ovom drogom je povremena i neujednačena, što treba imati u vidu prilikom organizacije sabiranja.

DELOVANJE I UPOTREBA

Ekspektorans, mucilaginozum, blagi diuretik, antidijsko i adstringens. Uglavnom se koristi u narodnoj medicini za stišavanje kašlja i lakše izbacivanje šljama. Pored toga daje se protiv promuklosti. U staroj medicini upotrebljavan je protiv bolesti pluća, na šta i ukazuje ime "Pulmonaria", a naročito kod tuberkuloze. Samlevena droga je korišćena za posipanje rana i sprečavanje ponovne upale kože.

Mladi, ranoprolećni izdanci se koriste za pripremu vitaminskih i ukusnih salata i supa.